

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 409/2021
29.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Дубравке Дамјановић, Драгомира Милојевића и Миролјуба Томића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Драгослава Савића, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 4. у вези става 3. и 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгослава Савића - адвоката Мирослава Манасијевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К.бр. 30/19 од 17.06.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 666/2020 од 07.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 29.04.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгослава Савића - адвоката Мирослава Манасијевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К.бр. 30/19 од 17.06.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 666/2020 од 07.12.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању К.бр. 30/19 од 17.06.2020. године, окривљени Драгослав Савић, оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 4. у вези става 3. и 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од осам година, у коју му је урачунато и време проведено у притвору од 14.06.2018. године до 01.07.2019. године. Одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 666/2020 од 07.12.2020. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Драгослава Савића и пресуда Вишег суда у Врању К.бр. 30/19 од 17.06.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Драгослава Савића - адвокат Мирослав Манасијевић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине другостепену пресуду и предмет врати Апелационом суду на поновно одлучивање или обе побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног Драгослава Савића у захтеву за заштиту законитости истиче да је суд прекорачио оптужбу тиме што је у изреци пресуде након речи „свестан забрањености свог дела“ додао речи „и желећи његово извршење“. По ставу одбране, уношење овог елемента има за последицу прекорачење оптужбе.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе).

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног у погледу објективног идентитета, подразумева измену чињеничног описа дела који је дат у оптужном акту, а који представља конститутивни елемент кривичног дела, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичноправне санкције.

У конкретном случају, правноснажна пресуда се односи на исто лице - окривљеног Драгослава Савића и на кривично дело за које је оптужен – кривично дело насиље у породици из члана 194. став 4. у вези става 3. и 1. КЗ .

Из списка предмета произлази да је окривљеном Драгославу Савићу, оптужбом стављено на терет да је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 4. у вези става 3. и 1. КЗ, да је у диспозитиву оптужног акта Вишег јавног тужиоца у Врању наведено да је „окривљени дана 12.06.2018. године... са умишљајем, у стању битно смањене урачунљивости, услед лаке душевне заосталости, свестан забрањености свог дела, применом насиља дрским и безобзирним понашањем, угрозио спокојство и телесни интегритет члана своје породице – своје супруге, оштећене сада пок. АА...“.

Побијаном правноснажном пресудом окривљени Драгослав Савић оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 4. у вези става 3. и 1. КЗ, при чему је у чињеничном опису радње извршења кривичног дела датом у изреци првостепене пресуде означено да је окривљени „...са умишљајем, у стању битно смањене урачунљивости, услед лаке душевне заосталости, свестан забрањености свог дела и желећи његово извршење, применом насиља дрским и безобзирним понашањем угрозио спокојство и телесни интегритет члана своје породице - своје супруге оштећене сада пок. АА...“.

Из изнетог произлази да и диспозитив оптужног акта и чињенични опис дела у изреци првостепене пресуде садрже елементе кривице из члана 22. КЗ, чији је облик, односно степен опредељен као умишљај.

У смислу члана 25. КЗ, умишљај постоји када је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење или када је учинилац био свестан да може учинити дело па је на то и пристао.

По налажењу овог суда, првостепени суд се наведеном формулацијом кретао у границама кривице окривљеног у односнu на основни облик кривичног дела из члана 194. КЗ одређене у диспозитиву оптужног акта.

Дакле, како је чињенични опис у изреци правноснажне пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околност на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 4. у вези става 3. и 1. КЗ, то су у конкретном случају неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Бранилац у захтеву за заштиту законитости наводи и да су нижестепени судови побијаним пресудама, учинили повреду кривичног закона на штету окривљеног, из члана 439. тачка 2) ЗКП, тиме што су се у конкретном случају радње окривљеног могле квалификовати као кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 3. у вези става 2. у вези става 1. КЗ у стицају са кривичним делом насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, обзиром што је 01.12.2019. године ступио на снагу Закон о изменама и допунама кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 35/19) и одредба члана 19. истог, којом се члан 194. став 4. мења и исти гласи „да уколико је услед дела из става 1. и става 2. овог члана наступила смрт члана породице, учинилац ће се казнити затвором од 5 до 15 година“.

Одредбом члана 194. став 4. Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 94/16) који се примењивао од 01.06.2017. године до 30.11.2019. године – у време извршења кривичног дела, прописано је да ће се учинилац казнити затвором од 3 до 15 година.

Одредбом члана 194. став 4. Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 33/19) који се примењује од 01.12.2019. године, прописано је да ће се учинилац казнити затвором од 5 до 15 година.

Полазећи од наведеног, по налажењу Врховног касационог суда, а имајући при том у виду одредбу члана 5. Кривичног законика, који регулише временско важење Кривичног законодавства и примену блажег закона, као и запрећену казну за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 4. Кривичног законика (који је примењивао од 01.06.2017. године до 30.11.2019. године) и запрећену казну за исто кривично дело насиље у породици из члана 194. став 4. Кривичног законика (који се примењује од 01.12.2019. године) овај суд налази да је одредба члана 194. став 4. која се примењивала од 01.06.2017. године до 30.11.2019. године, односно у време извршења кривичног дела и по коме је окривљени и оглашен кривим за предметно кривично дело, најблажи за учиниоца – окривљеног Драгослава Савића, јер је закон који је важио у време извршења повољнији за учиниоца, обзиром да је законски минимум нижи, односно исти износи 3 године.

Из изнетих разлога, по оцени овог суда, неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, истиче да су побијане пресуде донете уз повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости нема законом прописан садржај.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и поступку пред апелационим судом – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости формално опредељује и повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, међутим наводи захтева браниоца окривљеног не садрже објашњење у чему се конкретно та повреда састоји.

Сходно изнетом, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у делу у који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, нема законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева, а што у случају подношења захтева за заштиту законитости због повреде закона члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, подразумева опредељење повреде, због које се захтев подноси, као и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Сходно изнетом, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар - саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа - судија
Радмила Драгичевић Дичић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић